

Akt nr:

P-E1a-0340

AU\$P-E1a-0340

183.

P 1-0340

7837

D. 92
Inkom till
H. Lantbruksstyrelsen
den 2 MAJ 1925

KONTRAKT.

Sedan Kungl. Maj:t den 13 mars 1925 för
sänkning av Klevs sjö för torrläggning av mark inom Perstorp,
Fagerås och Klev i Sjötofta socken av
ÄLVSBORGS LÄN

ej mindre fastställt en av statens lantbruksingenjör C.B. Carlson
den 16 januari 1924 upprättad plan med därtill hörande kostnadsförslag, än även
beviljat *dels lån* med tvåtusentvåhundra sextio (2.260)
kronor att utgå från *odlingslånefonden* och *dels statsbidrag* utan återbetalningsskyldighet med
nionhundrafemtio (950) kronor att utgå från
allmänna *avdikningsanslaget*, hvar undertecknade, som enligt företett
protokoll, hållet den 15 mars 1923,
av vederbörande intressenter utsetts till arbetsstyrelse ~~förtroendeman~~ för företaget,
med Kungl. Lantbruksstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, avslutat följande kon-
trakt, varigenom ^{jag}vi för egen del samt å vederbörande intressenters vägnar åtaga och för-
binda mig oss.

1:o) att utföra företaget i noggrann överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen
med de ändringar däri, varom Lantbruksstyrelsen efter framställning må besluta,

att vid företagets utförande underkasta ^{mig}_{oss} alla de villkor och den kontroll, som av Kungl. Maj:t eller Lantbruksstyrelsen prövas lämpliga och nödiga, samt att gällda alla de av statsmedel icke utgående kostnader, som härav kunna förorsakas,

att påbörja vattenavlednings- och avdikningsarbetet före den 1 juni 1925 ,
att fullborda samma arbete senast den 1 september 1928 ,
att fullborda odlingsarbetet senast den 1 september 1930 ,
att genom egna kontanta tillskott, materialier, arbete eller på annat sätt bestrida, vad utöver för ändamålet beviljade statsmedel kan erfordras för företagets fullbordande, samt
att vederbörligen underhålla det utförda arbetet, vad angår det vattenavlednings- och avdikningsarbete, vartill lån från odlingslånefonden beviljats, så länge någon del av lånet återstår ogulden, samt beträffande det vattenavlednings- och avdikningsarbete, vartill statsbidrag utan återbetalningsskyldighet beviljats, intill dess sådan underhållsskyldighet kan varda andra i laga ordning ålagd eller ^{jag}_{vi} från underhållsskyldigheten befriats;

2:o) att i händelse avvikelse, utan därtill erhållet vederbörligt tillstånd, skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet icke blivit fullbordat inom därför bestämd tid och Lantbruksstyrelsen ej heller meddelat anstånd med detsammes utförande, eller Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blivit för lånet ställd, icke vidare nöjaktig och ny säkerhet, som av Statskontoret godkännes, icke varder inom bestämd tid avlämnad, eller den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd, låta det ankomma på Kungl. Maj:t att inställa all vidare utbetalning av statsmedel samt att återfordra, vad därav uppburits — beträffande lånet dock endast därest detta icke redan blivit fördelat på vederbörande fastigheter och antecknat i jordeboken — att på en gång eller efter hand inbetalas till Statskontoret inom den tid, som bestämmes av Kungl. Maj:t, ävensom att å sålunda lyftade och återburna medel jämväl erlagga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen, till dess återbetalning sker;

3:o) att för den tjänsteman, som av Lantbruksstyrelsen förordnas att verkställa besiktning eller avsyning av arbetet, uppvisa den för företaget fastställda planen med därtill hörande betänkande jämte plan- och profilritningar;

4:o) att ifråga om tid för lyftande av statsmedlen i mån av arbetets fortgång ställa ^{mig}_{oss} till efterrättelse vad Lantbruksstyrelsen därutinnan bestämmer, och skall, därest icke Kungl. Maj:t med ayseende å särskilda förhållanden prövar skäligt annorlunda förordna, någon del av statsmedlen inestå i Statskontoret, intill dess vattenavlednings- och avdikningsarbetet vederbörligen avsynats och godkänts;

5:o) att vid avslutandet av detta kontrakt till Lantbruksstyrelsen överlämna bestyrkt kopia av de gillade ritningarna för arbetet samt bestyrkta avskrifter av därtill hörande godkänt betänkande och kostnadsförslag för att förvaras i Lantbruksstyrelsens arkiv, ävensom att, därest någon avvikelse från den fastställda planen under arbetets utförande med vederbörlig tillåtelse vidtagits, innan sista delen av statsmedlen lyftas, till Lantbruksstyrelsen överlämna fullständig beskrivning jämte ritning utvisande, huru arbetet i följd av dylik avvikelse utförts;

6:o) att bestrida eller gottgöra alla kostnader, av vad beskaffenhet de vara må, som i följd av de för företaget erhållna statsmedel föranletts Statskontoret;

7:o) att för fullgörande av detta kontrakt ävensom, ifall mot kontraktet brytes, för återbäring av lyftat statsbidrag ställa sådan säkerhet, som av Lantbruksstyrelsen godkännes, samt att för odlingslånet ävensom, ifall mot kontraktet brytes, för återbäring av därav lyftade medel avlämna sådan skuldförbindelse, som av Statskontoret godkännes.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade, av vilka vardera kontrahenten tagit ett.

Porsborg den 20/4 1925.
Joh. Salomonson ägare af ett 10/16 delsmått Porsborg
Emil Johansson ägare af Låg Porslund
Carl Karin ägare af ett 40/16 delsmått Lilla Porsborg

Att Joh. Salomonson Emil Johansson Carl Karin
samtliga i Lilla Porsborg

i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intygas:

A. E. Lindqvist Albert Lindqvist
Adress: Klev Sjötofta Adress: Klev Sjötofta

Med stöd av Kungl. brevet den 13 mars
1925 antager Kungl. Lantbruksstyrelsen
å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, detta
kontrakt.

Stockholm den 26 augusti 1925.

Carl Sjötofta Gunnar Holmström
föredragande

P 1-6340

Sankhalingara 7837

Klubb till
 St. Landbruksstyrelsen
 inom äggar till
 den 12 MAJ 1925

Σουλίου, Γαργίου και Κλει
 ή Σιζόκοβλα ποταμού,
 Θιολογική.

Avskrift

Genom Hingf. Maj: ts nådiga brev den 13 mars
1925 fastställd till efterrättelse vid arbets utförande.

Stockholm den 7 april 1925.

På Hingf. Lantbrukstyrelsens vägnar:

Albert Smith.

Önsmåttat kart:

1:100 - 900 -

Anschrift:

B e t ä n k a n d e .

rörande sänkning av Klevs sjö inom ägor till Perstorp, Fagerås och Klev i Sjötofta socken, Älvsborgs län, avgivet till frågan om företagets understödjande med anslag och lån av statsmedel.

Belägenhet:

Klevs sjö är belägen 2,5 kilometer sydost om Sjötofta kyrka och Sjötofta station å västra Centralbanan. De marker invid sjön, dess av- och tilllopp, vilkas bättre torrläggning avses med sjöns sänkning, finnas å vidstående översigtskarta till ungefärlig omfattning utmärkta med gul färg.

Undersökning, syn m.m.:

Vid syneförrättning enligt vattenlagen hava undersökningar för sjösänkningen ifråga verkstälts, förslag upprättats och grunden för deltagandet i företaget bestämts. Mot förrättningen hava besvär ej anförts och mot Vattendomstolens utslag i det domstolsunderställda ärendet vad ej erlagts såsom närslutna protokoll utvisar.

Beskaffenhet:

Till övervägande del består den vattenbesvärade marken av i allmänhet väl förmultnad torv från 0,5 till över 2 meters mäktighet, vilande på grus. Blott ett mindre område har att uppvisa djup, oförmultnad moss-torv. Efter en tidigare företagen sänkning hade en avsevärd del av dessa marker blivit föremål för odling. Under tidernas lopp har förmultningen av torven allt mer fremskridit och en sättning av marken inträtt, till följd varav marken blivit mer och mer vattensjuk och är nu av sådan be-

beskaffenhet att den nått och jämt kan brukas såsom åker.

Areal:

Det område, vars bättre torrläggning möjliggöres genom den ifrågasatta nya sänkningen av sjön, innefattar:

7,568 hektar åker

1,833 " odlingsmark

7,176 " betes-och mossmark samt landvinning

Tillsammans 16.577 hektar.

Vattenavledning:

I vid syneförrättningen avgivet utlåtande finnes redogörelse lämnad för sjöns och dess tilllopps nederbördsområde, till avrinning kommande vattenmängder samt med hänsyn till vattenföringen och förekommande lutningar föreslagna dimensioner för vattenavloppen, i ändamål att ernå bästa möjliga ^{*}torrläggningresultat inom ramen för en rimlig kostnad.

Odling:

Av lånesökandena tillhörig, i företaget ingående mark, som icke tidigare varit föremål för odling, synes följande ågofigurer lämpligen kunna omvandlas till åker, nämligen nr:ris 50, 51, 58, 64, 65, 66, 71, 72, 73 om sammanlagt 0,734 hektar .

Kostnad:

Kostnaden för upptagandet av sjöns avlopp och tillopp enligt det upprättade förslaget har beräknats till.....kr. 5.300:-

För odlingen av förenämnda 0,734 hektar uppskattas

kostnaden till i medeltal 250 kr. pr. har.utgörande....." 183:50

Summa kr. 5.483:50

Båtnad:

Värdet av båtnaden genom företaget har uppskattats till kr. 5.425:88

Genom odlingen kan förväntas att en ytterligare båtnad upp-

står, oinvärdemotsvarande kostnaden för odlingen eller..... " 183:50

Summa båtnad, kronor: 5.609:38

Arbetstid:

Tiden för vattenavledningsarbetenas utförande har bestämts till 3 år.

Odlingsarbetet bör kunna utföras under loppet av påföljande 2 år.

Anslags- och lånebelopp:

Enligt villkoren för erhållande av statsbidrag från allmänna avdikningsanslaget skulle till företaget ifråga kunna påräknas bidrag från nämnda anslag till belopp motsvarande högst tredjedelen av den på anslagssökandena belöpande vattenavlednings- och förrättningskostnaderna eller i jämnat tal 1370:- kronor samt till återstående delen av lånesökandenas andel i dessa kostnader lån från odlingslånefonden kunna erhållas till belopp motsvarande 70 % av värdet å båtnaden för dessa sökandes mark, utgörande i avrundat tal 2.260:- kronor.

Dessa anslags- och lånebelopp äro grundade på verkställd uträkning enligt bil. litt. B.

Handlingar och ritningar:

Detta betänkande åtföljes av:

Översiktskarta

Tabeller bil. litt. A -B

Kostnadsförslag bil. litt C

4.
Handling angående anslag och lån .

Domstolsprotokoll med dom och vadebevis.

Arvodesräkningar.

Avskrift av syneförrättningshandlingar.

Kopior av plan- profil- och sektionsritningar.

Vänersborg den 16 januari 1924.

C.B. Carlson.

Lantbruksingeniör.

Tabell

Hösta artikulerings- sauradet				fustags- och länesikandenas andel				fustagsikau- denas andel			
freal		Värde		freal		Värde		freal		Värde	
har	ar	kr	ö	har	ar	kr	ö	har	ar	kr	ö

J sitt vid undersök-
ningen befärliga tillstånd
utgöres ordlikningsområdet
av:

Phoebe

7	56.8
---	------

4	44.2
---	------

178.6

find out all man work

900.9

162.2	
-------	--

123.5

Summa:

16	57.7	765161
----	------	--------

6	06.4	3525	02
---	------	------	----

302.1	2-218	90
-------	-------	----

Örskuren de föreståndare
vattenarbetslednings- och
avdiktningens arbetenas ut-
förande beträffas samma
område kunna föränd-
ras till:

sker (förbättrad)

7	56.8
---	------

44.2

178.6

$\frac{1}{2}$ (föret äng eller ängsmark)

- 73.4

-73.4

1	1
---	---

fug och annan mark (för
bätkrad eller utbildad,

8	27.5
---	------

88.8

123.5

Сумма:

16	57.7	13077	49
----	------	-------	----

606.4	6756	-
-------	------	---

302.1	2.827	20
-------	-------	----

Beskrifning- och värderingslämning öfver vattenskadad mark,
utvisande despas andel i kostnaden jämte avslags-

Summa.		Summa- och lägenhetens samt innehavarens namn m.m.	freat							
Littera a karta	Mått		Åker		Skogslag förelag mark		Anden mark		Summa	
			har	ar	har	ar	har	ar	har	ar
1/40		L ^e Persson, Carl Norin	1	78.6	-	-	1	23.5	3	02.1
1/10		- " - Johannes Salomonsson	3	08.3	-	-	-	67.6	3	75.9
låg		- " - Persson, Emil Johansson	1	35.9	-	73.4	-	21.2	2	30.5
		Summa:	6	22.8	-	73.4	2	12.3	9	08.5
1/40		L ^e Persson, Carl Norin	1	78.6	-	-	1	23.5	3	02.1
1/10		- " - Johannes Salomonsson	3	08.3	-	-	-	67.6	3	75.9
låg.		- " - Persson, Emil Johansson	1	35.9	-	73.4	-	21.2	2	30.5
		Summa:	6	22.8	-	73.4	2	12.3	9	08.5

tillhörig Auktions- och lömsäkandenas hemman samt
 - och länslöpp.

Fordförfärbättrings värde						Feltager i kostnaden för												
genom utlägg och begåddningen			genom utläggsbedningen		70 % av förtärlingsvärdet genom utläggsbedningen		Välbehållningarna		Lyseförättningarna		Bekräftelse av utslag och lån		Summa kostnad		Penslag		Lån	
Kr	Skr	Ö	Kr	Ö	Kr	Ö	Kr	Ö	Kr	Ö	Kr	Ö	Kr	Ö	Kr	Ö	Kr	Ö
	-	-	608	30	425	81	594	13	42	51	15	14	651	78	217	26	-	-
	-	-	1 727	28	1 209	10	1 687	52	120	75	42	98	1 851	25	617	08	1 209	10
250	183	50	1 503	70	1 052	59	1 468	63	105	10	37	41	1 611	14	537	05	1 052	59
	-	-	3 839	28	2 687	50	3 750	28	268	36	95	53	4 114	17	1 371	39	2 261	69
90																		
11.21	-	-	608	30	425	81	553	77	42	51	15	14	611	42	152	07	-	-
31.84	-	-	1 727	28	1 209	10	1 572	90	120	75	42	98	1 736	63	431	82	1 209	10
27.71	250	183	1 503	70	1 052	59	1 368	87	105	10	37	41	1 511	38	325	93	1 052	59
	250	183	3 839	28	2 687	50	3 495	54	268	36	95	53	3 859	43	859	82	2 261	69

*) Med blått införda ändringar hava verkställts i Kongl. Landbruksstyrelsen.

Bidrag och länebeloppet hava beräknats med iakttagande däraf, att bidragsbeloppet icke för något ägområde må överstiga vare sig $\frac{1}{4}$ av vattenavledningskostnaden eller $\frac{1}{4}$ av värdeförhöjningen samt länebeloppet $\frac{3}{4}$ av vattenavledningskostnaden eller 70 % av värdeförhöjningen.

KostuadsförslagFr. 0.70 kr.A. Vattenavledning

Kostnaden för själva vattenavledningen
 ärnid självförätkningen beräknad till kr. 5300.-
 För nämnda förätkning och för utredning
 om statsunderstöd belöper sig kostnaden
 enligt bifogade räkningar till

- 474.78 = 5774.78 *)

B. Odling

Uppodling av 0.734 hektar à 250 kr.

183:50

Summa kostnad, kronor: 5958:28

Vänersborg den 17 januari 1924
 E. R. Carlsson
 Landbruksingenjör.

*) Efter avdrag med 360 kr., utgörande kostnaden för sådant
 arbete, som ansetts hänförligt till underhållsarbete av ti-
 digare med statsmedel understött vattenavledningsfö-
 tag, uppgår kostnaden för det arbete i enlighet varmed
 statsunderstöd torde beräknas 5414.78 kr.

Vid arbetsplanens fastställande har
 kostnaden beräknats till

för vattenavledningen 5414 kronor 78 öre

" odlingen och legodningen 183 " 50 "

Summa: 5598 kronor 28 öre.

varav sökandenas vattenavledningskostnad
 3859 kronor 43 öre.

Stockholm den 7 april 1925
 På Hingl. Landbruksstyrelsens vägnar:
 Albert Smith.

Destyckes i tjänstens vägnar:

Alf Larsson

Undertecknade, delägare i det företag, som avser sänkning av
Klevs sjö i ändamål att torrlägga mark till Perstorp, Fagerås och Klev i
Sjötofta socken, Älvsborgs län,

förklara oss härmed vilja komma i åtnjutande av statsbidrag och odlings-
lån till företagets genomförande och giva för den skull styrelsen för fö-
retaget i uppdrag:

- 1/ att göra vederbörlig framställning om största möjliga statsbidrag
från allmänna avdikningsanslaget och största möjliga lån från odlingslå-
nefonden;
- 2/ att, därest bidrag och lån beviljas, med vederbörande myndighet upp-
göra kontrakt om arbetenas utförande;
- 3/ att lyfta och kvittera utanordnade bidrags- och lånemedel samt
- 4/ att vidtaga alla nödiga åtgärder till företagets snara och ändamåls-
enliga genomförande.

Perstorp den 10/6 1923.

Emil Johansson,	ägare till lög.	Perslund.
Carl Noren,	" av 1/40 mtl.	Perstorp.
Johs. Salomonsson,	" " 1/10 "	"

Ägaren av 1/40 mtl. söker endast statsbidrag ej odlingslån.

Egenhändiga namnteckningarne bevittna:

C. A. Danielsson

Waldemar Danielsson

Skårbo.

Skårbo.

Protokoll inför Västerbyggdens vattendomstol i ett efter underställning till vattendomstolen inkommet mål angående sänkning av Klevs sjö i ändamål att torrlägga vattenskadad mark till Perstorp, Fagerås och Klev i Sjötofta socken, Kinds härad, Älvsborgs län, hållet å tingsstället i

Halmstad den 17 december 1923.

§ 1. Närvarande: Undertecknad, t.f. vattenrättsdomare, vattenrättsingeniören Artur Asplund och t.f. vattenrättsingeniören Axel Palm samt vattenrättsnämndemännen Oscar Kristensson i Älgås och Johan Edv. Larsson i Tönnersa kvarn.

Det antecknades, att målet av lantbruksingeniören C. B. Carlson med biträde av gode män handlagts vid syneförrättning, som avslutats den 15 mars 1923, samt att besvär i målet icke inkommit.

Vid upprop av målet inställde sig David Josefsson i Perstorp för egen del och såsom ombud för Aug. Andersson i Fagerås och Anders Karlsson i Klev enligt behöriga fullmakter. Därjämte tillstädeskom Aktiebolaget Alfr. Cristensson & C:o genom skriftligen befullmäktigat ombud handlanden Oscar Bengtsson i Torup.

Josefsson anförde: Josefsson och hans huvudmänville ej deltaga i kost-

11

naden för företaget, enär de därav ej hade någon nytta. Omkring 40 ar mark hade upptagits som odlingsmark. På grund av sagda marks avlägsna läge och bristen på vägar vore densamma emellertid omöjlig att uppodla. Före ifrågavarande förrättning hade sjön undergått sänkning. Kostnaderna för denna hade varit stora. Ej heller hade resultatet därav tillräckligt undersökts före ifrågavarande förrättning.

Under bestridande av att bolaget skulle deltaga i kostnaderna för företaget instämde Bengtsson i vad Josefsson anfört.

Då vidare ej till anteckning förekom, tillsades att beslut skulle meddelats före sällskapsrådets slut och meddelade vattendomstolen efter enskild överläggning följande

D O M .

Vattendomstolen, som granskat handlingarna i målet i de avseenden, vartill underställningen givit anledning, har ej funnit skäl att göra ändring i det meddelade utlåtandet.

Talan mot denna dom fullföljes efter vad, som skall anmälas hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreteraren sist å fjortonde dagen härafter eller således måndagen den 31 december 1923.

Som ovan.

På vattendomstolens vägnar:

Per Hansson.

Emot förestående dom har vad icke inom föreskriven tid härstädes

12
anmälts, betygar: Vänersborg i Västerbyggdens vattendomsstols kansli den

11 januari 1923.

Per Hansson.

Avskrift.

Protokoll vid syneförrättning enligt vattenlagen för sänkning av Klefs sjö i ändamål att torrlägga vattenskadad mark till Perstorp, Fagerås och Klef i Sjötofta socken, Älvsborgs län.

Den 18 augusti 1921 i Perstorp.

Närvarande: undertecknad, förrättningsman, godemännen Aug. Andersson i

Mölnås och Birger Johansson i Erikstorp, -

sökandena: Emil Johansson, ägare till lägenheten Perslund, avsön-

drad från 1/8 mtl. L:a Perstorp

Johannes Salomonsson, ägare till 1/10 mtl. L:a Perstorp, -

av övriga sakägare: David Josefsson " " 1/8 " "

Carl Norén " " 1/40 " "

Aug. Andersson " " 1/4 " St. Fagerås

Albin Svensson, delägare
i Akt. bol. Alfr Christensson
& C:o, ägare till 1/4 " Klef

Olle Karlsson, arrendator av 1/4 " "

Anders Karlsson, ägare till 1/4 " "

§ 1.

Efter förundersökningar upprättade profil- och sektionsritningar över avloppet från Klefs sjö samt över tilloppet till sjön från sökandenas ägor och över en sidogren i tilloppets övre del tillika med nivåkarta över af dessa vattendrag för sin torrläggning beroende marker och karta över sjön företeddes för sakägarne.

Av fallförhållandena i sjöavloppet framgick att arbetena för sjöns

sänkning behövde börja omedelbart nedanför bron för vägen, som leder över avloppet från Klef till Perstorp, omkring 400 meter nedom sjön.

§ 2.

Det upplystes att Klefs sjö tidigare varit föremål för sänkning i syfte att torrlägga marker utmed sjöns tillopp, och framlades av Kungl. Majt. den 30 sept. 1903 fastställd plan för denna sänkning.

De marker, vilka i torrlägningshänseende rönt inflytande av denna sänkning, hade emellertid undergått en betydande sättning och de närmast sjön belägna delarne påtagligen sjunkit så avsevärt eller genom sänkningen erhållit en så föga tillfredsställande torrläggning, att de nu voro i hög grad vattensjuka och i stort behov av bättre torrläggning.

Sökandena äskade fördenskull att sjön skulle sänkas till sådan nivå att möjlighet till en nöjaktig torrläggning av deras vattenbesvärade marker därigenom och genom fördjupning av tilloppen över deras ägor kunde beredas inom ramen för en rimlig kostnad.

§ 3.

Anders Karlsson i Klef befarade att den nu ifrågasatta sänkningen av sjön skulle hava till följd att vid flöden, synnerligen sommartiden, vattnet skulle komma hastigare från sjön och översvämma hans madmarker, belägna omedelbart nedanför platsen för grävningen, varigenom slåttern och skörden skulle försvåras. På tillfrågan medgav dock Karlsson, att det även nu understundom förekom översvämningar till men för skördearbetet. I fråga om deltagandet i sjösänkningen, därest denna

konne till stånd, menade Karlsson, att han borde bliva fri från sådant, eftersom han icke hade mark invid sjön, - vartill sökandena gemälte att Karlsson borde deltaga för sin andel i landvinningen i den sänkta sjön.

Aug. Andersson i Fagerås höll även före att han hade föga nytta av sjösänkningen och förty ej var villig deltaga i arbetena för densamma.

David Josefsson i Perstorp trodde att om bäcken bleve uppränsad efter 1903 års plan en i det närmaste tillfredsställande torrläggning skulle kunna ernås och bestred skyldigheten att deltaga i det nu väckt förslaget. Påpekade tillika att honom tillhörig mark till större delen utgjordes av betesmark, för vilken en sänkning skulle vara till ringa nytta samt att svårighet komme att uppstå för kreaturen att få tillgång till vatten efter genomförd sänkning.

Carl Norén i Perstorp ansåg att hans jord var tillräckligt torrlagd med befintligt vattenavlopp och ville ej inse att den av sökandena krävda fördjupningen skulle lända hans mark till båtnad.

Albin Svensson förklarade, att han för sin del icke ville ansluta sig till sökandenas begäran om sjöns sänkning. Blott i den mån sänkningen kunde medföra nytta för hemmanet Klef, denna nytta uppskattad i laga ordning, vore deltagande från bolagets sida att påräkna.

§ 4.

I fråga om broar över vattendragen skulle, där ombyggnad påfordrades, denna ske på delägarnas gemensamma bekostnad i likhet med

grävningsarbetet. Bron över ägor till sökanden Salomonsson utfäste sig denne dock att ombygga på egen bekostnad.

§ 5.

Mark till erforderlig utvidgning av vattendraget i fråga så ock till plats för uppgrävd jord och sten förklarade sig vederbörande markägare upplåta utan anspråk på ersättning.

§ 6.

Det upplystes, att i sjön förekom fiske av gädda, mört, aborre, ål och braxen. Fast ålfiske fanns ej å den sträcka av sjöavloppet, om vars uppgrävning fråga var, och fiskodling hade ej ägt rum.

§ 7.

För bestämmande av deltagningsskyldigheten i företaget och därmed förbundna kostnader, skulle uppskattning av den i företaget ingående marken omedelbart av synemännen verkställas och värderingslängd därefter upprättas tillika med förslag till vattenavledningen och beräkning av kostnaden för densamma.

Resultatet av dessa arbeten skulle sedermera föreläggas intressenterna vid sammanträde, för vilket tid och ställe komme att tillkännagivas i sockenkyrkan och i tidningen Västgöten.

Dag som ovan:

C. B. Carlson,
Statens lantbruksingeniör.

Aug. Andersson.

Birger Johansson.

§ 8.

Den 15 mars 1923 i Perslund.

Närvarande: förestående synemän och av sakägarne:

Emil Johansson i Perslund

Johannes Salomonsson i Perstorp

David Josefsson i "

Carl Norén i "

August Andersson i Fagerås

V.Larsson, arrendator av 1/4 mtl.Klev och såsom ombud för Aktiebolaget Alfr.Christensson & C:o enligt fullmakt

• Anders Karlsson i Klef.

§ 9.

Förslag till sjösänkningen företeddes jämte kostnadsberäkning, mot vilket förslag ingen erinran gjordes.

§ 10.

Av synemännen upprättat utlåtande framlades för intressenterna tillika med värderings- och kostnadsfördelningslängder, och tillkännagavs, att utlåtandet komme att underställas vederbörande vattendomstols prövning.

§ 11.

Emil Johansson i Perslund, pr.Sjötofta, utsågs att förvara företaget rörande handlingar och ritningar.

§ 12.

Enär samtliga ägare till fastigheter, vilka berördes av företaget, voro närvarande eller representerade vid sammanträdet, beslöto delägarne och deras ombud att omedelbart skrida till val av styrelse

för företaget.

Till ledamöter i styrelsen valdes enhälligt:

Johan Salomonsson i Lilla Perstorp, Emil Johansson i Perslund och

Carl Norén i L:a Perstorp

§ 13.

Förklarades förrättningen avslutad.

Dag som ovan:

C.B. Carlson.

Aug. Andersson.

Birger Johansson.

Till Konungens Befallningshavande i Älvsborgs län.

Undertecknade anhålla härmed vördsamt om förordnande för behörig förrättningsman att enligt lag om dikning och annan avledning av vatten verkställa sänkning av Klefs sjö i ändamål att torrlägga vatten-sjuka marker tillhörande Perstorp, Fagerås och Klef i Sjötofta socken.
Perstorp den 18 december 1920.

Emil Johansson, ägare till egnahemslägenheten Perslund.

Johannes Salomonsson, ägare till 1/10 mtl. Perstorp,

R E S O L U T I O N.

Med stöd av 10 kap. 32 § 1 mom och 33 § vattenlagen varder lantbruksingenjören C.B. Carlson härigenom förordnad att den häri omförmälda för-

19
rättningen i laga ordning verkställa.

Denna resolution översändes till förrättningsmannen, som bör över
emottagandet hit insända bevis. Vänersborg i landskansliet den 21
mars 1921.

På länsstyrelsens vägnar:

Gunnar Wennergren.

Carl Malm.

K U N G Ö R E L S E.

För sänkning av Klefs sjö i ändamål att torrlägga vattensjuk
mark till Perstorp, Fagerås och Klef i Sjötofta socken, Älvsborgs län,
kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sam-
manträde hos Emil Johansson i Perstorp torsdagen den 18 augusti
1921, kl. 9 f.m.

Halmstad den 25 juli 1921

C. B. Carlson.
Statens lantbruksingeniör.

Läst från predikstolen i Sjötofta kyrka den 31 juli 1921, betygar:

Jak. A. Söderberg,
Pastor loci.

Utsänd till Pastorsämbetet i Sjötofta församling den 25 juli 1921, -

Införd i tidningen Västgöten den 2 augusti 1921, betygar

C. B. Carlson.

F Ö R T E C K N I N G

öfver personer, till vilka jämlikt 10 kap. 40 § vattenlagen underrättelse om tid och ställe för syneförrättning angående sänkning av Klefs sjö inom ägor till Perstorp, Fagerås och Klef i Sjötofta socken, Älvsborgs län blivit avsänd, - underrättelsen avlämnades å posten den 25 juli 1921.

Lantbrukaren Josef Salomonsson	Lilla Perstorp	Sjötofta
" David Josefsson	"	"
" Joh:s Salomonsson	"	"
" Carl Nore, n	"	"
" Emil Johansson	Perslund	"
" Aug. Andersson	Stora Fagerås	"
And. Karlsson	Klef	"
Aktiebol. Alf. Christensson	Törup	Törup.

Halmstad den 25 juli 1921.

C.B. Carlson.

Kungl. Majts. och Rikets
kammarkollegium.

Till statens lantbruksingeniör C.B. Carlson.

Kungl. kammarkollegium får härmed genom meddela, att kungl. kollegium vid föredragning denna dag av de utav Eder med skrivelse den 23 innevarande juli insända handlingar angående syneförrättning för sänk-

21

ning av Klefs sjö i ändamål att torrlägga vattensjuk mark till vissa fastigheter inom Sjötofta socken av Älvsborgs län icke funnit nödigt att i målet föra talan för bevakande av det allmännas rätt och intressen.. Stockholm den 26 juli 1921

John Wohlin.

Harry Sabelström.

Till Lantbruksingenjören Herr C.B. Carlson

Halmstad.

Enligt Kungl. Lantbruksstyrelsens förordnande får undertecknad härmed avgiva yttrande i mål rörande sänkning av Klefs sjö i Sjötofta socken av Älvsborgs län.

Fiskerinäring av betydelse kan icke genom företaget lida väsentligt förfång, vadan något hinder mot företaget jämlikt 7 kap. 39 §§ vattenlagen med hänsyn till fisket icke förefinnes. Några särskilda åtgärder till skydd för fisket anser jag icke erforderliga.

Det lider dock icke något tvivel, att genom sänkningen skada kommer att utövas å sjöns fiske, i det att den för fisken och de smådjur, som tjäna i synnerhet fiskyngel och ungfisk till föda, synnerligen viktiga vattenväxtligheten, vilken i våra sjöar huvudsakligen finnes i det närmast vattenytan befintliga strandbältet, genom sänkningen komma att i stor utsträckning dödas. Och erfarenheten har visat, att

återbildning av vattenväxtlighet sker mycket långsamt, så mycket mer som stranden nedom dess undre gräns vanligen lutar starkare än därovan och uppkomsten av ny växtlighet därigenom hindras.

Den skada^o/_o/fisket, som vållas genom sänkningens inverkan på sjöns naturbeskaffenhet, anser jag kunna uppskattas till omkring tio kronor pr år.

Remisshandlingarne återgå.

Karlstad den 5 september 1921.

T. Freidenfelt.

K u n g ö r e l s e.

För sänkning av Klefs sjö i ändamål att torrlägga mark till Perstorp, Fagerås och Klef i Sjötofta socken, Älvsborgs län, kommer syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen att handläggas vid sammanträde hos lantbrukaren Emil Johansson i Perstorp torsdagen den 15 mars 1923, klockan 10,30 f.m.

Vänersborg den 21 februari 1923.

C. B. Carlson.
Lantbruksingeniör.

Utsänd den 21 februari 1923 till Pastorsämbetet i Sjötofta församling för uppläsning.

Införd i tidningen Västgötens nummer 17 den 27 februari 1923, betygar:

C. B. Carlson.

Torup den 14 mars 1923.

F U L L M A K T för Herr Verner Larsson, Klef, Sjötofta, att vid sjösänkningssammanträde den 15 dennes hos Emil Johansson, Perslund, Sjötofta, vår talan föra och rösträtt utöva.

Torup den 14 mars 1923.

Aktiebolaget Alfr. Christensson & C:o

Alf. Christensson.

Bevittnas:

Gideon Lindqvist.

Sam. Olsson.

Torup.

U T L Å T A N D E

rörande sänkning av Klefs sjö inom ägor till Perstorp, Fagerås och Klef i Sjötofta socken, Älvsborgs län, upprättat vid syneförrättning enligt vattenlagen.

Klefs sjö är belägen c:a 2 kilometer sydost från Sjötofta kyrka. Dess vatten avrinner västerut till Lillån vid Håcksvik och vidare till Ätran.

Sjöns nederbördsområde utgör 10,4 kvadratkilometer och dess tilllopp österifrån, om vars upptagande fråga även är, tillför sjön vatten från ett 9,4 kvadratkilometer stort område.

Med hänsyn till nederbördens storlek, förekomsten av sjöar

kärr och mossar samt områdets topografiska beskaffenhet har den till avrinning kommande största vattenmängden uppskattats till 80 liter i sekunden från varje kvadratkilometer i medeltal och sommarmedelvattenmängden till 8 liter pr kvkm., vilket motsvarar en maximiavrinning från området i dess helhet av 0,83 kum. och en medelavrinning av 0,08 kubm. i sekunden, och från sjötilloppets nederbördområde av respektive 0,75 och 0,075 kubm. i sekunden.

För att ernå trygghet mot översvämningar och möjlighet till ändamålsenlig torrläggning av odlade och odlingsbara marker utmed sjön, dess av- och tillopp, hava dessa med avseende i övrigt till förenämnde vattenmängder och till förekommande lutningsförhållanden varit föremål för dimensionering på sätt profil- och sektionsritningarna över vattendragen i fråga närmare utvisa.

Sjöavloppet erhåller i nedre delen en bottenlutning av 1,5:1000 och bottenbredd i bergspartiet därstädes 1,2 m., -i övrigt en lutning av 1:1000, bottenbredd 0,6 m. i lösa jordarter och 1,5 m. i berg. Tillloppet erhåller en bottenlutning av 0,4:1000, bottenbredd i jord 1,0 m., i berg 2,0 m. Omkring 800 meter från sjön grenar sig tillloppet, vilka grenar på kortare sträckor upptagas med en lutning av 1:1000 och bottenbredd av 0,5 m. Bergpartierna uppsprängas med lodräta sidor. Slänten göres överallt eljes till 1:1.

I de enligt dessa lutningar och mått upptagna vattenavloppen förmår ^{vatten/}flodmängden avbördas vid 1,0 m:s och medelvattenmängden vid emellan 0,25 och 0,30 meters vattendjup. De för avvattningen

erforderliga bottenlägena finnas angivna å profilritningarne.

Vägbroarne över Klefsjöns avlopp behöva ej ombyggas i annan mån än att de efter verkställd sprängning för djupare avlopp under dem åter uppföras till sitt nu befintliga skick.

De båda vägbroarne över sjöns tillopp måste däremot grundläggas djupare än de befintliga samt erhålla en bredd emellan landfästena av 2,0 meter.

Å den över sjön och de vattenbesvärade markerna utmed densamma, dess av- och tillopp, upprättade nivåkartan äro de till upptagande ifrågasatta vattendragen utmärkta med tvänne jämnlöpan- de röda linier och betecknade: sjöna avlopp med A - B, dess tillopp med C - D och dettas båda grenar med D - E och D - F, vilka beteckningar återfinnas å profilritningarne vid motsvarande punkter.

För utrönande av värdet å båtnaden för den mark, som kommer att förbättras och vinnas genom företagets utförande i föreslagen omfattning har enligt 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder uppskattning av denna mark ägt rum och resultatet av uppskattningen införts i en detta utlåtande bifogad längd, i vilken för varje fastighet och dess ägare finnes angivet markens värde före företaget, dess värde efter företaget samt dess båtnadsvärde (förbättringsvärde).

Den å kartan upptagna och i längden beskrivna marken

är att betrakta såsom en torrläggningssamfällighet. Skäl till hänförande av mark inom denna samfällighet till särskilda avdelningar finnes ej.

Enär båtnaden av företaget till mer än hälften faller ~~på~~^o ägendom, tillhörig sökandena, äro ägarne till mark~~en~~^{heten} inom samfälligheten pliktiga att taga del i kostnaderna för företagets utförande i mån av värdet å båtnaden för vars och ens mark, sådant detta värde finnes beräknat i förenämnde längd. I särskild kostnadsfördelningslängd finnes delägarnes anpart i den beräknade kostnaden för företaget uträknad efter dessa båtnadsvärden.

Återuppförandet och ombyggandet av vägbroar över vattendragen sker på delägarnes gemensamma bekostnad med undantag av bron för ägovägen å 1/10 mtl. Lilla Perstorp, vilken bro ägaren, Johannes Salomonsson förbundit sig ombygga på egen bekostnad.

Underhållet av till företaget hörande vattenavlopp bestrides efter samma grunder som ovan bestämts för deltagandet i uppdragandet. Broar underhållas av den eller dem, som haft att vidmakthålla befintliga brobyggnader.

Enär förslaget till sjösänkningen icke förutsätter en sjöns fullständiga avtappning utan endast en viss sänkning av dess vattenstånd, vilken sänkning icke i nämnvärd mån inkräktar på sjöns förmåga att verka utjämnande på avrinningen, torde någon menlig inverkan för nedanför sjön belägen mark och dennas utnyttjande som hittills icke

27

vara att befara, om sänkingsarbetet utföres enligt det nu uppräta-
de förslaget.

Genom en uppränsning av vattendragen allenast till den
omfattning i § 2 förrättningsprotokollet omnämnd plan angiver kan
icke någon avsevärd sänkning åstadkommas eller nöjaktig torrlägg-
ning av sökandenas mark beredas.

Därest genom sänkningen av Klefsjön svårighet för betande
kreatur att få tillgång till vatten skulle uppstå böra genom del-
ägarnes försorg och på deras bekostnad vattenbord anordnas på lämp-
liga ställen vid sjöstranden.

I fråga om nyttan av företaget, vilken bestritts av åt-
skilliga markägare, hänvisas till synemännens uppskattning av båt-
naden och dennas värde.

Eftersom vederbörande markägare utfäst sig att upplåta
mark till vattenavloppens utvidgning och tåla intrånget av jord och
stenupplag utan anspråk på vederlag, behöver någon ersättning för
dessa fall icke komma i fråga.

Avgift, varom omförmäles i kap 11, 95 § vattenlagen, behöver
icke erläggas.

Kostnaden för syneförrättningen gäldas av delägarne i
företaget i förhållande till båtnadsvärdet enligt värderingsläng-
den, men förskjutes, om så erfordras, av sökandena.

Beträffande företaget vilja synemännen jämlikt 10 kap. 62 § vattenlagen bestämma:

- 1:o) att företaget skall utföras i överensstämmelse med vid förrättningen uppgjort förslag med avseende såväl till plan- som profil, sektions- och broritningar,-
- 2:o) att uppgrävd jord och sten samt uppsprängt berg skall läggas minst en (1,0) meter från vattenavloppens kanter och med en lutning mot dessa icke skarpare än 1:1,-
- 3:o) att, där uppläggandet sker i strängar, öppningar från dagvattenet från angränsande terräng anordnas vid svackor i markytan, vid tillstötande öppna diken, jämväl tegdiken, samt i övrigt på minst var 40:de meter.
- 4:o) att dessa öppningar böra hava en minsta sidolutning av 1:1,-
- 5:o) att broarne över sjöavloppwt, efter dettas fördjupning, återuppföras till nu befintligt skick,-
- 6:o) att broarne över sjöns tillopp ombyggas med minst 2 meters bred vattenöppning och bron för utfartsvägen i övrigt enligt uppgjord ritning,-
- 7:o) att, om vid sprängning i sjöns avlopp befintliga stödjemurar skulle rasa, dessa murar åter uppföras på ett för deras bestånd betryggande sätt,-
- 8:o) att vid arbetet vatten ej får uppdämmas eller avsläppas på sätt att skada uppstår eller så att utanför företaget ståendes rätt kränkes,-

9:o) att tilläventyrs inträffande ras oförtövat avhjälpas och nödiga skyddsåtgärder vidtagas,-

10:o) att företagets utförande bör överlåtas till därför skickad person, med vilken kontrakt om utförandet enligt bestämmelserna i detta utlåtande bör upprättas,-

11:o) att för framtida ränsningar samma förfaringssätt beträffande utförandet bör iakttagas,-

12:o) att arbetena med vattenavloppens upptagande må begynna omedelbart efter det detta utlåtande vunnit laga kraft, samt böra vara avslutade senast tre år efter nämnde tidpunkt,-

13:o) att arbetena böra kontrolleras och avsynas av lantbruksingeniör.

I fråga om fisket i sjön, synes, då anspråk på ersättning för eventuellt minskat fiske genom sänkningen icke framställt, ersättning för detta fall icke behöva utgå.

Talan mot förrättningen och detta utlåtande föres vid Västerbygdens Vattendomstol, till vilken besvären skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanskrivne dag och bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen därvid iakttagas.

Perslund den 15 mars 1923.

C.B. Carlson.

Aug. Andersson.

Birger Johansson.

Ättare:

Därderingslångd
 över västergötiska mark utmed Klops sjö,
 dess av- och tillgång inom ägar till Pers-
 korp, Fagerås och Klop i Siätafte län,
 Blusborgs län, representerad vid styrelseför-
 ning, enligt Västergöt, åren 1921-23.

1	2	3	4	5	6
Stamm:	Nummer:	Mantel:	Dir. u. hantl.	Ägofig. nummer:	Ägare oh Ägarebeskrivning
La Perstorp		1/40.			Järnmanufaktur:
"		1/10			Carl Maren
"		1/8			Johannes Salomansson; Sökt.
" Perstorp		Lög.			David Josefson
"		1/4			Eero Jalavasson; Sökt.
St. Fagerås		1/4			Sarefäet
Klef		1/4			Jug. Fredersson
"		1/2			Het. Bal. Jof. Christensen & Co
					Sarefäet
					Succesca:
Ägofigurer att obla					
50	mat odl.				
51	mat odl. torvjord på grus				
58	mat odl.	-	-	-	
64	mat lös	-	-	-	
65	mat lös	-	-	-	
66	mat odl.	-	-	-	
71	mat odl.	-	-	-	
72	mat lös	-	-	-	
73	mat odl.	-	-	-	

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Areal:				Värde:					
öberg o. odlings- åker:	öberg daglig mark:	öberg daglig mark:	öberg daglig mark:	Före För åker ha	För åker figur:	efter För åker ha	efter För åker figur	För åker värde:	Pro- cent
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	%
178.6	-	123.5	-	2218	90	2827	20	608	30
308.3	-	67.6	19.2	2561	42	4288	70	1727	28
27.5	54.7	98.7	-	501	44	1013	20	511	76
135.7	82.4	12.2	15.0	963	60	2467	30	1503	70
-	-	59.3	145.0	29	65	88	95	59	30
-	-	1	133.0	80	-	166	19	86	19
106.5	46.2	127.5	19.0	1255	10	2071	30	816	20
-	-	128.8	587.0	41	50	154	65	113	15
756.8	183.3	717.6	918.2	7651	61	13077	49	5425	88

Perstened den 15 mars 1923.

C. M. Carlsson. Åke J. J. Carlsson. Birger Johansson.

- 27.-	300	81	-	1100	297	-	216	-
- 05.4	250	13	50	1000	54	-	40	50
- 16.5	250	41	25	900	148	50	107	25
02.8	120	33	36	600	16	80	13	44
04.-	"	4	80	"	24	-	19	20
07.-	250	17	50	900	63	-	45	50
07.5	250	18	75	900	67	50	48	75
01.4	120	1	68	600	8	40	6	72
01.8	"	2	16	"	10	80	8	64

Avskrift.

Kostnadsfördelning

över ränteböring av Klefs sjö och dess tillägg. För tillägg-
ning av mark till Perstorp, Fagerås och Klef i Sjölästa
herden, Åreborgs län, uppräntat vid skogsförä-
ring enligt skattemått.

Innehavare:	Andel i mark:	Andel i skog:	Ägare:	Förädlings- värde:		Andel i beräknad kostnad, uttryckt i procent:	Andel i beräknad markkostnad:		Andel i skogsför- äring:	Andel i skogsför- äring:
				kr.	ö.		kr.	ö.		
L: Perstorp	1/4		Carl Morén	608	30	11.21	574	13		
"	1/10		Johannes Salomonsson	1727	28	31.84	1687	52		
"	1/8		David Josefson	511	76	9.43	499	79		
" Perslunda	1/4		Emil Johansson	1503	70	27.71	1468	63		
"	1/4		Samuel	59	30	1.09	57	77		
St. Fagerås	1/4		Aug. Andersson	86	19	1.59	84	27		
Klef	1/4		Hed. Skog. Christensson & Co	816	20	15.04	797	12		
"	1/2		Samuel	113	15	2.09	110	77		
Summa:				5425	88	100.00	5300	-		

Perstorp den 15 Mars 1905:
O. B. Carlsson.

Förstående 34 tidor rätt avskrivna
betyger å Hjärtas vägnar:
O. Carlsson

På begäran av arbetsstyrelsen för vattenav-
lednings- och avdikningsföretaget som aser sänkning av Klevs
sjö för terrläggning av mark inom Perstorp , Fagerås och
Klev i Sjötofta socken av Alvsborgs län ,
intygas hermed att arbetet ifråga är påbörjat .

Sjötofta den 10 Juni 1925.

Per Högqvist.

Ordf. i Sjötofta kommunalstämma & Pensionsnämnd

7837/25

arb. påb.

tillst.

av län 750

" bidl. 320

hantl. Emil
Johansson

Perslund, h:a Persson

Sjötofta

fartl. förted

Beslut om nekta ändring av det företag,
söom avser Sänkning av Klems Sjö för torrläggning
av mark inom Färetorp, Fagerås och Klev, i Sjötofta
socknen av Älvsborgs län.

Plan fastställd den 13 Mars 1925;

Län = 2.260 kronor;

Anslag = 950 " ;

Kontrakt antaget den 26 Augusti 1925;

Fastställt till: 1 september 1928.

Vid en emberteknisk den 26 November 1925 före-
tagen ansökning av ovan angivna arbete be-
fanns vederbörande ställt i full överensstämmelse
med den fastställda planen, varför det sam-
ma av mig förordas till godkännande.

Hälsnats den 19 december 1925.

Ajalmar Brismar

Statens landbruksingenjör.

Stämpeln En (1) Krona.